

Redacteur ESB
e.niesten@sdu.nl

Innovatie in 2007

Een begin van een nieuw jaar vraagt om voorspellingen. Het Centraal Planbureau voorspelt een groei van de economie van drie procent voor 2007. In december van het afgelopen jaar stelde De Nederlandsche Bank haar verwachtingen van de economische groei voor dit jaar naar boven bij, ook naar drie procent. Deze voorspellingen van de economische groei krijgen altijd volop de aandacht in de media. Voorspellingen die minder aandacht krijgen, maar zeker zo interessant zijn voor de ontwikkeling van de economie op de langere termijn, zijn de verwachtingen voor de belangrijkste innovaties in 2007.

Twee ontwikkelingen vallen op in voorspellingen van innovaties voor dit jaar (zie bijvoorbeeld www.cnnmoney.com, www.technologyreview.com, www.extendlimits.nl). Ten eerste is er veel aandacht voor innovaties in de ICT, waarbij het combineren van verschillende manieren van communiceren centraal staat, en het draadloos maken van de technologieën. In 2007 moeten we televisie kunnen kijken op het internet, en het internet gebruiken op onze televisie. De draadloze USB zal waarschijnlijk de standaard worden en zal bluetooth en infrarood vervangen. Ook worden er meer ontwikkelingen verwacht op het gebied van personal area netwerken (PAN). Je lichaam wordt dan gebruikt om data of energie te verplaatsen. Ten tweede noemen deze voorspellingen van innovaties de grote aandacht die zal uitgaan naar nieuwe technologieën voor het opwekken en gebruiken van milieuvriendelijke energie. Er wordt veel verwacht van dunne en veel goedkopere zonnepanelen die slechts één procent van de normale hoeveelheid siliconen bevatten. India en China gaan op de maan op zoek naar alternatieve energiebronnen. Er zullen meer hybride auto's ontwikkeld worden.

Maar wat gaat er gebeuren in Nederland? Premier Balkenende wil in de volgende kabinetsperiode graag verder met zijn Innovatieplatform (Trouw, 27-12-2006). Het Innovatieplatform is in 2003 door het kabinet Balkenende II opgericht om de innovatiekracht van Nederland te versterken. "Het

Innovatieplatform doet voorstellen om nog niet benut potentieel maximaal tot ontwikkeling te brengen" (www.minez.nl). Een van de hoofddoelen van het platform was het benoemen van een aantal sleutelgebieden waar de innovatie op gericht zou moeten zijn. Deze sleutelgebieden zijn bloemen en voeding, high-tech systemen en materialen, water, de creatieve industrie en chemie. "Innovatief is die keuze niet", volgens Bart Nooteboom, hoogleraar innovatiebeleid aan de Universiteit van Tilburg en lid van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) (Trouw, 27-12-2006). Dit zijn inderdaad niet de gebieden die aangewezen zouden worden wanneer men denkt aan onbenut potentieel in de Nederlandse economie. Dit zijn industrieën waar Nederland al relatief goed scoort.

Vanuit de economische theorie bestaan er twee redenen voor het ingrijpen van de overheid in het innovatieproces. Wanneer er onvoldoende of geen samenwerking bestaat tussen de verschillende instituties in een innovatiesysteem, bijvoorbeeld tussen het bedrijfsleven en de universiteiten, kan de overheid stimulansen bieden tot een betere samenwerking. Naast dit zogenaamde systeemfalen, biedt marktfalen een tweede reden voor een invloed van de overheid in het innovatieproces. Bart Nooteboom stelt ook dat de overheid goede argumenten moet hebben om zich met de inhoud van het innovatieproces te bemoeien. "Het kan zijn dat een innovatie commercieel niet interessant is, maar wel een publiek belang dient, denk aan oplossingen voor milieuproblemen" (Trouw, 27-12-2006).

Wanneer het Innovatieplatform voortgezet gaat worden in de volgende kabinetsperiode, zou het zich vanuit dit publiekbelangperspectief onder andere kunnen richten op het stimuleren van innovaties in duurzame energie. Het CDA is bang dat de internationale concurrentiepositie van ons bedrijfsleven zal worden aangetast wanneer er teveel eisen worden gesteld aan duurzaam produceren. Niet alleen het publiek belang, maar echter ook onze internationale concurrentiepositie kan baat hebben bij investeringen in innovaties van duurzame energietechnieken. Uit de verschillende bronnen die innovatievoorspellingen geven voor 2007 blijkt dat innovaties in duurzame energie niet alleen gericht zijn op de ontwikkeling van nieuwe technologieën, maar ook op het reduceren van de kosten voor het produceren van deze duurzame energie. Deze innovaties kunnen dus positief bijdragen aan onze economische groei. De overheid zou de sleutelgebieden van het Innovatieplatform dan ook niet alleen moeten definiëren vanuit de huidige nationale competenties, maar ook vanuit de voorspellingen van internationale innovaties die onze toekomstige concurrentiepositie zullen bepalen. Naast de gebruikelijke voorspellingen van het CPB en de DNB van de economische groei, zou de aandacht in volgende jaren ook gericht moeten zijn op innovatievoorspellingen.